

ΔΙΕΘΝΗΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Ένωση Ελλήνων Φυσικών

Ζ' ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΑ

28-30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΕΘΝΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΑΥΛΑ

**ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΟΣΜΗΤΕΙΑΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ
Ε.Κ.Π.Α.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΤΕΤΑΡΤΗ 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ - Έναρξη του Συνεδρίου

10.30: Προσέλευση κκ. Συνέδρων - Εγγραφές

11.00-11.15: Προσφωνήσεις

Προεδρείο: Καθηγητής Κωνσταντίνος Νιάρχος

Του Προέδρου της Ακαδημίας Αθηνών Καθηγητή Αντωνίου Κουνάδη
Του Πρυτάνεως του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγητού
Μενελάου Αθανασίου Δημοπούλου

Της Κοσμήτορος της Φιλοσοφικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου
Αθηνών, Καθηγητριάς Ελένης Καραμαλέγκου

Της Προέδρου του Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας του Εθνικού και
Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγητριάς Μαρίας Ζωής Φουντοπούλου

Του Διευθυντού του Τομέως Φιλοσοφίας του Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-
Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Καθηγητού Γεωργίου
Βασιλαρου

Του Προέδρου του Επιστημονικού Συνεδρίου Καθηγητού Ευαγγέλου Μουτσοπούλου,
Ακαδημαϊκού

Του Α' Αντιπροέδρου της Διεθνούς Επιστημονικής Εταιρείας Αρχαίας Ελληνικής Φιλοσοφίας
Καθηγητού Νικολάου Χρόνη

Του Προέδρου της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών, Αν. Καθηγητού Ευστρατίου Θεοδοσίου

Του Α' Αντιπροέδρου της Ένωσης Ελλήνων Φυσικών Παναγιώτη Φιλντίση, Καθηγητού Μ.Ε.

ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ – ΤΙΜΗΤΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΣΤΟΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ τ. ΠΡΥΤΑΝΙ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟ ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟ

Προεδρείον: Καθηγητής Νικόλαος Χρόνης - Καθηγητής Εμμανουήλ Μικρογιαννάκης

11.15-11.45: Κωνσταντίνος Νιάρχος, Το είναι και το φαίνεσθαι εντός του Σύμπαντος: η
οντολογία του προσώπου και η μετάλλαξη του ως προσωπίου (προσκεκλημένη εισήγηση)

11.45-12.15: Παναγιώτης Πανταζάκος, Το φυσικό δίκαιο στους Σοφιστές (προσκεκλημένη
εισήγηση)

12.15-12.45: Χαράλαμπος Σπυρίδης, Αί άρμονία κατά Πυθαγόρα, Ήράκλειτον, Πλάτωνά τε κι Άριστοτέλην (προσκεκλημένη εισήγηση)

12.45-13.15: Νικόλαος Χρόνης, "Η παρ' Αριστοτέλη θεματοποίηση λαϊκών πίστεων απαρχή για την διαμόρφωση επιστημονικής γνώσεως"

13.15-13.45: Αθανασία Γλυκοφρύδη Λεοντσίνη, Η συμβολή του Ευάγγελου Μουτσόπουλου στην Φιλοσοφία (προσκεκλημένη εισήγηση)

13.45-14.15: Ι. Λυριτζής, Π. Πρέκα-Παπαδήμα, Π. Αντωνόπουλος, Κ. Καλαχάνης, Χ. Τζάνης, Αστρονομικά και γεωγραφικά στοιχεία για το ταξίδι και την αποικία των Ελλήνων στην Β. Αμερική, όπως αναφέρονται στο έργο του Πλουτάρχου 'περί τοῦ ἐμφαινομένου προσώπου τῶ κύκλω τῆς Σελήνης' (προσκεκλημένη εισήγηση)

14.15-14.35: Μικρή Δεξίωση

1^η Συνεδρία: Ζητήματα αρχαίας και σύγχρονης Κοσμολογίας

Προεδρείον: Καθηγητής Ξενοφών Μουσάς

14.35-14.55: Κωνσταντίνος Καλαχάνης, Είναι η Μεγάλη Έκρηξη η αρχή του Σύμπαντος; Φιλοσοφικά ερωτήματα

14.55-15.25: Παναγιώτης Νιάρχος, Γιατί η Φυσική και η Κοσμολογία χρειάζονται τη Φιλοσοφία (προσκεκλημένη εισήγηση)

15.25-15.55: Ξενοφών Μουσάς, Από τους μετεωρίτες στα Πλατωνικά πολυέδρα και τα κουάρκ (προσκεκλημένη εισήγηση)

15.55-16.15: Γιούλη Παπαϊωάννου, Η Κοσμολογία στην πρόοδο του χρόνου: Ο ρόλος της γλώσσας στην εξέλιξη του στοχασμού

16.15-16.45: Ευαγγελία Μαραγγιανού, Φιλοσοφία και Κοσμολογία στους Προσωκρατικούς και στον Πλάτωνα (προσκεκλημένη εισήγηση)

16.45-17.05: Ιωάννα Μάστορα, Βιοκυβερνητική Τεχνολογία, Φύση και Κόσμος

17.05-17.15: ΣΥΖΗΤΗΣΗ

17.15-17.25: ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

2^α Συνεδρία: Φιλοσοφία της Φύσεως

Προεδρείον: Επ. Καθηγητήρια Άννα Λάζου, Καθηγητής Γεώργιος Κουμάκης

17.25-18.05: Κωνσταντίνα Γογγάκη, α) Πολιτική φιλοσοφία του σώματος. Η επίδραση του Κορνήλιου Καστοριάδη στον Σωτήρη Φουρνάρο β) Η διαχρονική αξία του κατά φύσιν ζήν των Στωικών (προσκεκλημένη εισήγηση)

18.05-18.35: Άννα Λάζου, Ιωάννα Μπουκουβάλα, Εφαρμογές της Φιλοσοφίας στην Εκπαίδευση : Το παράδειγμα της Ηρακλείτειας διανόησης (προσκεκλημένη εισήγηση)

18.35-18.55: Ιωάννης Ψωμάκης, Η φυσική φιλοσοφία στη Μέση Στοά: Η περίπτωση του Ποσειδωνίου του Ροδίου

18.55-19.15: Δημήτριος Κοτσιφάκος, Το κοσμολογικό αφήγημα του τεχνικού πολιτισμού από την Προμηθεϊκή αιχμαλωσία στην Πυθαγόρεια απελευθέρωση

19.15-19.25: ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΛΗΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ 1^{ΗΣ} ΗΜΕΡΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΠΕΜΠΤΗ 29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

10.00-10.30 Προσέλευση Συνέδρων

3^η Συνεδρία: Φιλοσοφία της Φύσεως (β' μέρος)

Προεδρείον: Καθηγητής Παναγιώτης Νιάρχος

10.30-10.50: Αναστασία Οικονόμου, Η έννοια της φαντασίας στον Αριστοτέλη και η επίδραση της στον Κορνήλιο Καστοριάδη

10.50-11.20: Δημοσθένης Δαββέτας, Φύση και Τέχνη: Οι δυο όψεις της Μίμησης (προσκεκλημένη εισήγηση)

11.20-11.50: Ανδρέας Μάνος, Ο Ηράκλειτος ως αινικτικός φιλόσοφος (προσκεκλημένη εισήγηση)

11.50-12.20: Φίλιππος Νικολόπουλος, Η Φιλοσοφία της Καιρικότητας, Ιστορικοκοινωνικός Ντετερμινισμός και η Ιστορικοκοινωνική Δυναμική (προσκεκλημένη εισήγηση)

12.20-12.30: ΣΥΖΗΤΗΣΗ

12.30-12.40: ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

4^η Συνεδρία: Φιλοσοφία της Φύσεως (γ' μέρος)

Προεδρείον: Καθηγητής Χαράλαμπος Σπυρίδης

12.40-13.20: Χρήστος Τερέζης, Προσεγγίσεις στον μονισμό του Νεοπλατωνικού Πρόκλου (προσκεκλημένη εισήγηση)

13.20-13.50: Γεώργιος Κουμάκης, Η ενότητα και η πολλαπλότητα του Σωκράτη (προσκεκλημένη εισήγηση)

13.50-14.10: Αναστασία Δημητρακοπούλου, Η ερμηνευτική προσέγγιση του Αριστοτέλους στην θεωρία του Δημοκρίτου για την δημιουργία του κόσμου

14.10-14.30: Αλεξάνδρα Ντότσικα, Περί νού: Αριστοτέλης, Γεώργιος Γεννάδιος Σχολάριος και Θωμάς Ακινάτης.

14.30-15.00: Μαρία Παπαθανασίου, Η λίθος των φιλοσόφων(προσκεκλημένη εισήγηση)

15.00-15.10: ΣΥΖΗΤΗΣΗ

15.10-15.20: ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

5^η Συνεδρία: Φύση & Μεταφυσική

Προεδρείον: Καθηγήτρια Ευαγγελία Μαραγγιανού

15.20-15.40: Παναγιώτης Σωτηρόπουλος, Η φιλοσοφική πρόσληψη της εννοίας «φύση» υπό το πρίσμα του σπινοζικού πανθεισμού

15.40-16.10: Σταμάτης Πορτελάνος, Μεταφυσική-Παιδαγωγική Προπαιδεία του Διακουλτουραλισμού (προσκεκλημένη εισήγηση)

16.10-16.40: Σταυρούλα Τσινόρεμα, Η επικαιρότητα της Φιλοσοφίας στην Εκπαίδευση (προσκεκλημένη εισήγηση)

16.40-17.10: Πέτρος Αναστασιάδης, Η λογική αξία της ετερότητας και η ετερότητα των αξιών (προσκεκλημένη εισήγηση)

17.10-17.20: ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΛΗΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΗΣ 2^{ΑΣ} ΗΜΕΡΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

09.30-10.00: Προσέλευση Συνέδρων

6^η Συνεδρία: Η Φιλοσοφία γοητεύει και η Φυσική μαγεύει

Προεδρείον:

Α' Αντιπρόεδρος της Ενώσεως Ελλήνων Φυσικών Παναγιώτης Φιλντίσης,

Πρόεδρος του Σωματείου Διόνυσος Μαργαρίτα Βέργου

10.00-10.20: Ξενοφών Μουσάς, Μηχανισμός των Αντικυθήρων ο πρώτος υπολογιστής

10.20-10.40: Ευστράτιος Θεοδοσίου, Τα άστρα και οι μύθοι τους

10.40-11.00: Διάλειμμα

11.00-11.15: «ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ», Δημοτικό Σχολείο, Πειραιάς. Οι μαθητές ΣΤ' Δημοτικού: Προσωκρατικοί – Πυθαγόρας: Κορνέλια Κατσικάρου, Μικαέλα Ηλιάδη, Εβελίνα Ευαγγέλου,

Έλενα Αρχοντάκη *Γαλιλαίος*: Γιάννης Γρίβας, Νίκος Δρίτσας, Γιώργος Μαλτέζης, Παναγιώτης Ψαλτήρας *Νεύτωνας*: Βέρα Δρίτσα, Έλενα Ντελέζου, Λαμπρινή Φραγκίσκου, Νίκος Καϊμενάκης
«Από την αρχαιότητα έως τη νεότερη επιστήμη: προσωκρατικοί – Πυθαγόρας – Γαλιλαίος – Νεύτωνας»

11.15-11.30 Σωματείο ΔΙΟΝΥΣΟΣ, Ευηλίνα Νεαμονίτου, μαθήτρια Γ΄ Λυκείου

“Η Αριστοτέλεια Φυσική”

11.30-11.45 Αχιλλία Γιασμίλ Μαχφούντ - Γεωργακοπούλου, Μαθήτρια Β΄ γυμνασίου, Ιονίου Σχολής “Στη ζούγκλα της Κεντρικής Αμερικής ΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ... ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ...ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ”

11.45-12.00 Διάλειμμα

12.00-12.15 Αμπατζή Σοφία, Μαθήτρια Β΄ Γυμνασίου Λεοντείου Σχολής

“Είμαστε μόνοι στο σύμπαν;” Εισηγήσεις – Απόψεις

12.15-12.30 2ο Γυμνάσιο Γλυκών Νερών

“Άπειρον, πυρ ή αήρ; Η φιλοσοφία συναντά τη ρητορική”

12.45-13.00 Κωνσταντίνος Νιάρχος, Η γοητεία της Φιλοσοφίας και η Φιλοσοφία της Γοητείας

7^η Συνεδρία: Φιλοσοφία των Φυσικών Επιστημών και της Αστρονομίας

Προεδρείον: Αν. Καθηγητής Ευστράτιος Θεοδοσίου

13.00-13.30: Ευστράτιος Θεοδοσίου, Άρθουρ Σοπενχάουερ - Ο φιλόσοφος που επηρέασε τους σπουδαιούς γερμανόφωνους φυσικούς (προσκεκλημένη εισήγηση)

13.30-13.50: Κωνσταντίνος Καλαχάνης, Έχει θέση ο αιθέρας στην σύγχρονη Φυσική;

13.50-14.20: Γεώργιος Παύλος, Ο Έρως και το κάλλος στην γνώση των όντων (προσκεκλημένη εισήγηση)

14.50-15.00: Συζήτηση

8^η Συνεδρία: Φιλοσοφία των Φυσικών Επιστημών και της Αστρονομίας (β΄ μέρος)

Προεδρείον: Καθηγητής Βασίλειος Κωνσταντινόπουλος

15.00-15.30: Βασίλειος Κωνσταντινόπουλος, Οι Νόμοι του Πλάτωνα και η Θεωρία του για την Αστρονομική Θεολογία (προσκεκλημένη εισήγηση)

15.30-15.50: Χρήστος Δημόπουλος, Ο χώρος ως χωρισμός-απόσταση και όχι ως αυθύπαρκτο πεδίο. Φιλοσοφικές ρίζες και Κοσμολογικές συνέπειες

15.50-16.10: Παναγιώτης Παπασπύρου, Η γεωμετρική κατασκευή στην “Αρμονία του Κόσμου” του Ι. Κέπλερ

16.10-16.30: Παναγιώτης Θεοδοσίου, Αναξαγόρας και Θεωρία της Πανσπερμίας

16.30-16.50: Παναγιώτης Γαλάνης, Κοσμολογικές αντιλήψεις, φιλοσοφία της Αναγέννησης και θέση του ανθρώπου στο Σύμπαν σύμφωνα με τους Β. Telesio, T. Campanella και G. Bruno.

16.50-17.10: Δέσποινα-Αθηνά Πόταρη, Φυσική Επιστήμη και Πολιτικός Στοχασμός: Διεπιστημονικές ανταλλαγές και παράλληλες κοσμοθεάσεις

17.10-17.20: Συζήτηση

**17.20-17.25: ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ ΝΙΑΡΧΟ**

ΛΗΞΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

